

Les últimes lletres

Les ales del record

Imma d'ESPONA.

Les hores captives.

Pròleg de Roger Costa-Pau.

Literària, 3.

Edicions a Petició, SL.

Girona, 2003.

64 pàgines.

Els mots amb què titulo aquest text, me'ls ha suggerit un poema de Joan Vinyoli que encapçala, amb un altre de Jordi Pàmias, la primera de les seccions del llibre que els vull comentar i em sembla que descriuen de manera força encertada el contingut de l'esmentada secció i de tot el llibre: com la peña dels records, bons o no tant, d'èpoques passades o d'instantans acabats de viure pot fer-nos mínimament suportable la monòtona quotidianitat. «La memòria, el pas del temps, la vida viscuda, els records... són part d'aquest gruix immensurable que identifiquem com a motius i aliments temàtics de l'art i de la literatura de tots els temps», escriu Roger Costa-Pau en el seu pròleg. I aquests mateixos motius i aliments temàtics són els que es troben en els poemes d'aquest primer llibre d'Imma d'Espona.

La primera secció, que consta de vint-i-dos poemes, porta per títol «Contrallums» i està formada per un recull de textos on les sentides evocacions d'una infantesa feliç —«El vell jardí»— comparteixen l'espai amb el record de moments tràgics —«La Creu», «Rulls d'or»—, amb la concisa revisió de tota una vida —«Encara»— o amb la incertesa pel futur després d'una malaltia —«Incertesa»—. Ara bé, les iròniques referències a la quotidianitat més prosaica i a la recerca de la felicitat en les coses petites —llegiu «Petitesses», que acaba amb un sincer i espontani «De vegades / la vida és tan bonica»— tampoc no en són absents. La vida, mirada a contrallum, potser només ens ensenya ombres, però sabem del cert, o intuïm, que hi ha també una part il·luminada. És aquesta part la que l'autora sembla voler destacar, sense, però, deixar mai de banda la primera. El poema «Dissemblança» resumeix molt bé aquesta idea.

La segona secció, que conté vint-i-un poemes i es titula «Sonatines del temps», té una estructura més definida i una certa unitat temàtica, subratllada també per algunes coincidències formals —dotze dels vint-i-un poemes estan formats per un encadenament de tankas o haikús, breus formes estròfiques d'origen japonès en què el poeta parla de com la natura canvia amb el pas de les estacions—. En el cas que ens ocupa, aquests apunts, aquestes impressions poètiques s'alternen amb poemes que, com el títol de la secció ens suggereix, tenen com a tema la música —una de les moltes passions de l'autora—. La seqüència, repetida tres vegades, és sempre la mateixa —hivern, primavera, estiu, tardor, música—, només varia el nombre de composicions dedicades a les estacions centrals —d'una a tres—. I com no podria ser d'altra manera, el darrer poema esmenta fugaçment Antonio Vivaldi. La natura evocada en aquests poemes és sempre una natura civilitzada, de costa o de ciutat, amb relativa abundància de flors i jardins, quasi mai salvatge i desfermada. I molt sovint convida a la reflexió.

Cal celebrar l'aparició del primer llibre d'Imma d'Espona com una mostra de poesia propera i assequible, fruit d'una llarga experiència vital, d'un acurat treball de forma i d'unes excel·lents dots d'observació, car, com diu Luis García Montero, «per ser poeta, sobretot, cal aprendre a mirar». Compartim, doncs, la seva mirada sobre el món i la vida; n'aprendrem força.

Lluís Lucero Comas

